

Posudek vedoucí na bakalářskou práci Terézie Klasové

Rozprávač v novele Muž, který spí Georgesa Pereca a jej filmovej adaptácii

Terézia Klasová si coby téma své teoretické práce zvolila průzkum experimentální prózy George Pereca Muž, který spí a její filmové adaptace, které se zhostil Bernard Queysanne společně se samotným Percem. Terézii jako scenáristku Percův text a film fascinovaly mj. tím, jak se jim daří pomocí neobvyklých formálních a narativních prostředků prezentovat existenciální témata spjatá s prázdnotou, lhostejností, ale také spiritualitou. Vzhledem ke komplexnosti daných děl se autorka bakalářské práce vhodně rozhodla použít coby hlavní klíč pro svou analýzu figuru vypravěče, čímž se jí povedlo zúžit možný rejstřík úhlů pohledu primárně na naratologickou analýzu, nicméně do určité míry propojenou i se stylistickou analýzou a tematickou interpretací. Percova kniha je pozoruhodná mj. právě tím, že patří k nepříliš častým případům, kdy je v literatuře využit vypravěč v druhé osobě, tedy vypravěč obracející se přímo na recipienta, ale stejně tak i na hlavního hrdinu. Jedná se o narativní prostředek, kterým je nejen vytvářena velmi specifická a zneklidňující pozice pro čtenáře, ale také jde o postup, který zajímavě komplikuje chápání hlavní postavy, imaginárnosti anebo reálnosti toho, co prožívá, její samotné identity. Terézia se ve své práci pokusila – předesílám, že úspěšně – prozkoumat, jak toto specifické vyprávění ve druhé osobě funguje, jaké má efekty na čtenáře a jakým způsobem je možné vyřešit nelehký úkol převedení takového literárního tvaru do filmové podoby.

Podařenost této bakalářské práce spočívá podle mě v několika aspektech. Terézia k jejímu psaní přistoupila velmi pečlivě a zodpovědně, často se mnou konzultovala, hledala si iniciativně různé doplňkové, kontextuální informace, stejně jako teoretické zdroje. Na poměry famácké bakalářské práce je její text nadstandardně dlouhý a je chvályhodně ambiciózní v tom, jak pracuje s rozličnými teoretickými koncepty, které přitom ale používá velmi funkčně za účelem důkladnějšího rozboru daných děl a zkoumané naratologické problematiky. Jak v rámci literární naratologie, tak v rámci naratologie filmové používá relevantní, aktuální koncepty a autory (od Fludernikové po Gunninga).

Text obsahuje poučený vhled do širšího kontextu Percovy tvorby a následně podrobně analyzuje samotnou knihu a v závěrečné části i film. Tyto velmi detailní, dobře napsané a vyargumentované rozborů všímavě odhalují, v čem spočívá síla Percovy radikální tvorby. Z mého pohledu by bakalářská práce nemusela obsahovat přílohu prezentující různé jazykové verze určitých pasáží knihy – mám pocit, že tato příloha v práci zůstala možná trochu omylem z jedné z prvních verzí, která obsahovala původně i podrobnější zamyšlení nad problematikou překladu takto neobvyklého textu. Nicméně je to spíše marginálie a musím přiznat, že jsem na to sama zapomněla Terézii upozornit.

Celkově tuto bakalářskou práci považuji za inteligentní, propracovanou a přínosnou, proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou A.

25. 9. 2018

Helena Bendová

